

Změna v úřadě ministra sociální péče.

12. října vystřídána byla úřednická vláda novou vládou parlamentní, v níž pověřen byl úřadem ministra sociální péče poslanec Msgr. Jan Šrámek. 14. října rozloučili se zástupci zaměstnanců ministerstva sociální péče s odstupujícím ministrem drem Jos. Schieszlem, jehož jejich jménem oslovil sekční šéf dr. A. Tůma: »Pane ministře! Přišli jsme, abychom se s vámi rozloučili a ujistili vás svou trvalou oddanou úctou. Za vašeho, třeba jen krátkého působení v tomto úřadě měli jsme dostatečnou příležitost poznati vaše vzácné vlastnosti, zejména vaši obětavou snahu přispěti co možno nejvíce k dalšímu, účelnému vybudování tohoto ministerstva a také vaši dobrou vůli býti nám spravedlivým a nestranným šéfem. Děkujeme vám proto ze srdce za vše dobré, co vykonal jste v zájmu úřadu i za to, co dobrého vykonal jste také pro nás. Vzpomínka na vaše působení mezi námi bude nám vždy milou. Přejeme vám, pane ministře, mnoho zdaru a štěstí i v budoucím vašem působení veřejném i soukromém a prosíme, abyste nás i vy zachoval v laskavé vzpomínce.« Na to pan ministr dr. Schieszl odpověděl: »Dámy a pánové! Děkuji vám mnohokrát, že jste se přišli se mnou rozloučit. Děkuji vám zejména za to, že jsem vaší zásluhou měl možnost nabýti mnoho zkušeností. Jistě se mně otevřel mnohem více svět, než jako bylo v době, kdy jsem sem přišel. Byl jsem vždycky toho přesvědčení, že účel a potřeba vytvoří si také svůj aparát; toto potvrdilo se i mezi vámi v tomto ministerstvu. Ačkoli jste různého politického přesvědčení a různých životních a filosofických názorů, neměl jsem příležitosti, abych poznal, že o té potřebě, pro kterou ministerstvo bylo zřízeno, názory některých úředníků se lišily takovým způsobem, že by se nedaly uvést v soulad. K řeči pana sekčního šéfa dovoluji si osobní poznámku: Přišel jsem mezi vás nejenom jako představený, nýbrž i jako váš kolega a státní zaměstnanec, a stal jsem se vaším šéfem. Spojití tyto dvě věci nebývá vždy lehké a proto byl bych šťasten vírou, že odcházím od vás nejenom jako kolega, nýbrž i jako přítel. Děkuji vám mnohokrát.« Téhož dne ujal se úřadu nový ministr Msgr. J. Šrámek, jehož uvítali zástupci všech odborů a oddělení a všech zaměstnaneckých kategorií, za něž promluvil opět vedoucí sekční šéf dr. A. Tůma, jenž uvítal nového ministra slovy: »Pane ministře! Přišli jsme, abychom vás uvítali co nejsrdečněji v novém vašem úřadě a abychom vás ujistili, že bude vždy největší naší snahou podporovati vás co nejvíce v jeho plnění. Úřad ministra sociální péče není úkolem snadným, zejména za nynějších těžkých poměrů hospodářských. K jeho vedení nestačí jen zásoba odborných vědomostí theoretických a praktických; k tomu je zapotřebí také opravdové lidskosti a lásky k bližnímu a opravdového smyslu pro spravedlnost. Veškeré vaše působení veřejné a soukromé podává důkaz o tom, že přinášíte do svého úřadu tyto vzácné vlastnosti a hodnoty ducha i srdce. A skutečnost ta jest nejlepší zárukou toho, že ministerstvo naše za prozíravého vedení vašeho plniti bude i budoucně s úspěchem své důležité poslání. Vítáme vás proto, pane ministře, v novém vašem úřadě co nejsrdečněji a prosíme,

abyste nám věnoval v naší spolupráci plnou svou důvěru.« Pan ministr pravil na to zástupcům zaměstnanců, jež si dal všechny představit: »Páni a dámy! Přicházím mezi vás jako přece jenom osobně vám neznámý. Jen velmi málo pánů mělo příležitost se mnou dříve se již stýkati. Nebudu rozvinovati žádného programu. Včera jsme dojednali, že prací budeme přejímati své úřady, ne programovým prohlášením. Budu se zajímati o veškeru vaši práci, budu míti plné porozumění pro každý pokus dobré vůle, budu žádati práci, budu hleděti, aby doplněn byl sbor všude tam, kde snad bude zapotřebí, aby vyplněna byla mezera, vzniklá odchodem několika pracovníků. Opravdu radostně vítám váš slib, který se netýkal, pravda, mé osoby, nýbrž ministra sociální péče, kterého národ povolal na toto místo, že budete mně podporou ve všem. Bez vás bych toho mnoho nespravil. Sem tam, pravda, energie by mohlo býti dosti, když však není spolutvůrčí pomoci, bez práce úřednického sboru by se mnoho nevykonalo. Já vím dobře, co znamená úřednický sbor. Jsem již dvacet roků činný v administrativě, dovedu si tedy vážiti práce. Přicházím s nejlepší vůlí a s nejlepším úmyslem spravedlivě posuzovati práci každého jednotlivého úředníka z vás. Přicházím ale nakonec s vřelou prosbou ve jménu národa, který nás staví na toto místo, abyste mně stejně jako dřívějším mým předchůdcům pomáhali v úřadě na tomto velikém díle státní sociální péče o všechny ty, kdož sami o sebe se postarati nemohou. Prosím, abyste byli ujištěni, že dovedu opravdu upřímně uznávati všechno, co každý vykoná jednotlivě mimo svůj přesně vytčený úkol úřední. Toho si budu velice rád všímati. Já bych rád všem těm, kdož hodně pracovali, také řekl, že velmi rád vidím tuto práci na všech těch úhorech, které ještě máme jako mladý stát, a prosím vřele za soustavnou spolupráci celého sboru úřednického.«

Dr. A. T u m a:

Jakým směrem vyvíjela se dosud sociální péče o mládež.

Jaký jest dorost národa, taková jest i jeho budoucnost v ohledu osvětovém i hospodářském a je proto přirozeno, že i státu československému — jako každému jinému — na tom muselo záležeti, aby zabezpečil zdárný vývoj tělesný, rozumový a mravní i té své mládeži, které se z jakýchkoli důvodů nedostává potřebné péče rodičů nebo jiných osob po zákonu k tomu povinných, a která jest proto odkázána na ochranu a pomoc veřejnou. Velkou závadou úspěšného vykonávání této péče v našem státě byla hned od jeho vzniku ta skutečnost, že jejím nositelem a vykonavatelem jsou v zemích českých (v Čechách, na Moravě a ve Slezsku) — podle dosud platných zákonů (zákona domovského, chudinského a j.) — jednotlivé obce domovské a jen subsidiárně, a to měrou velice omezenou také země, jimž náleží pečovati hlavně o děti tělesně nebo duševně vadné; v Čechách pak usnadňují úkol ten obcím poněkud ještě také zastupitelské okresy. Naproti tomu přísluší na Slovensku a v Podkarpatské Rusi plnění této povinnosti na základě dřívějších zákonů uherských (zákonný článek VIII. a XXI. z roku 1901) státu samému